

XVI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів, м. Львів, 25-26 березня 2021р. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. С. 192-194. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9075>.

б. Курепін В. М. Збереження природньо-архітектурного комплексу у зоні впливу Южноукраїнської атомної електростанції // Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України : матеріали I міжнар. науково-практичної он-лайн-конференції, м. Київ, 15 березня 2021 року. Київ: ІТТА, 2021. С. 44-45. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8910>.

Науковий керівник:

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Бризгалов М.В.,

здобувач вищої освіти, інженерно-енергетичний факультет,

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

На сьогоднішній день, через війну в Україні, стан охорони праці в нашій країні можна охарактеризувати як такий, що викликає серйозне занепокоєння. Адже зараз в Україні у зв'язку з агресією росії та проведенням бойових дій, виникнення невідповідних ситуації із-за бомбардувань та артилерійських ударів по об'єктам інфраструктури населених пунктів ні держава, ні роботодавці, ні профспілки не можуть забезпечити безпечних умов охорони праці для українських робітників.

Саме тому, зараз українські підприємства опинились в суперечливій ситуації [1]. З одного боку, треба мобілізувати промисловість та направляти потужності на забезпечення збройних сил України, з другого, складність економічних умов та бойові дії, підприємства опинилися в зоні артобстрілів, не дають можливості забезпечити роботоспособність підприємств та оптимальний стан охорони праці, та убезпечити працівників.

Якщо брати довоєнний період в Україні, то стан охорони праці викликав не менш сильне занепокоєння. За даними європейських фахівців міжнародної організації охорони праці, в Україні законодавство та нормативно-правові акти в галузі охорони праці встановлює досить ефективні і суворі безпекові вимоги до роботодавців (керівників підприємств) усіх рівнів щодо створення належних, безпечних умов праці.

Але, на практиці ці вимоги ігноруються і не виконуються, особливо на підприємствах малого і середнього бізнесу [2]. Тиск, обумовлений конкуренцією, примушує багатьох роботодавців заощаджувати на заходах з охорони праці, не звертати увагу на невідповідні ситуації, які можуть привести

до нещасних випадків та травм робітників, які виконують роботи пов'язані з підвищеною небезпекою і розглядати травматизм, як зниження собівартості продукції та збільшення прибутку підприємства.

В таких умовах велику роль у забезпеченні прав працюючих та виконанні безпекових заходів з охорони праці відіграє професійна спілка на підприємстві [3]. Це ми можемо побачити на прикладах країн Європи, де робітники за допомогою профспілок вирішують більшу частину проблем, які стосуються не тільки охорони праці, але й графіку роботи, матеріального забезпечення, соціальних виплат, вирішення конфліктних ситуацій тощо.

Як приклад можна навести закони Швеції, які передбачають можливість контролю на всіх підприємствах представниками профспілок у співпраці з державною трудовою інспекцією всіх питань, які стосуються соціального забезпечення робітників підприємств. Наприклад, представник профспілки харчовиків Швеції може відвідати будь-яке сільськогосподарське підприємство і при наявності зауважень до умов праці, невиконання роботодавцем та працівниками заходів щодо організації безпекового виробництва, може зупинити роботу всього підприємства.

У Фінляндії працівники обирають громадських інспекторів профспілки, аналог нашої уповноваженої особи з питань охорони праці на підприємстві [4], які наприклад контролюють, забезпечення індивідуальними засобами захисту робітників тваринницьких підприємств (кожному робітнику свиноферми повинно надаватися 3 - 4 комбінезони, які щодня стираються за рахунок підприємства), щоб кожен робітник щодня отримував новий респіратор для роботи в приміщеннях, де повітря шкідливе для здоров'я. Якщо підприємство не виконує ці умови, то громадські інспектори можуть заморозити роботу підприємства.

Британські профспілкові інспектори можуть не тільки зупинити роботу підприємства через невиконання вимог охорони праці та гігієни праці, але й мають право проводити розслідування причин нещасних випадків, за яких сталися травми на робочому місці.

В країнах Європейського Союзу ліквідацією нещасних випадків і аварій на виробництві поклали на профспілки які взаємодіють з робітниками і вирішують, чи задовольняє їх стан охорони праці на підприємстві, чи ні, графік роботи, умови безпекової праці, тощо. В той час як в Україні професійні спілки майже ні на що не впливають [5], вони не можуть задовільнити запити на краще матеріальне забезпечення для робітників підприємств, розглянути питання зміни графіка роботи та розслідувати нещасні випадки на підприємстві тощо.

Отже, з порівняння стану охорони праці та умов організації виконання безпекових заходів в Україні і за кордоном, можна зробити висновки, на жаль не на користь Україні. Для виправлення такої ситуації потрібно змінювати законодавство з питань охорони праці та відношення роботодавців до виконання норм та правил з охорони праці.

Бібліографічний список

1. Курепін В. М., Горбунова К. М. Комплексна безпека підприємств, як складова системи управління // Актуальні питання техногенної та цивільної безпеки України : матеріали І Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 21-22 вересня 2018 р.- Миколаїв : Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2018. – С. 21 – 23.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6414>.
2. Курепін В.М., Грушковська І.М. Перспективи розвитку сільськогосподарських підприємств в залежності від показників, пов'язаних з умовами праці. *MOTROL*. 2012. Vol.14. №.4. 28-31.
URL:<http://hdl.handle.net/123456789/1180>.
3. Вишняков Д.С. Запобігання професійним захворюванням і виробничому травматизму – запорука підвищення конкурентоспроможності підприємства // Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України: 32-ї студентської науково-теоретичної конференції, 18-20 березня 2020 р., Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2020 – С. 71 – 74.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7022>.
4. Іваненко В. С. Державна політика щодо кадрового забезпечення агропромислового комплексу: пріоритети та напрями // Актуальні проблеми, пріоритетні напрями та стратегії розвитку України : тези доповідей III міжнародної наук.-практ. онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року / редкол. О.С. Волошкіна та ін. Київ : ІТТА, 2021. С. 1076-1081.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10108>.
5. Іваненко В. С. Органи управління в конфліктних і надзвичайних ситуаціях // Глобальні цілі сталого розвитку – безпека світу, соціально-економічні та екологічні прояви, можливості активізації партнерства : тези доповідей - здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання за результатами щорічного тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 12 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 29-31.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8203>.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІЙ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

*Дідняк А.В,
здобувач вищої освіти, інженерно-енергетичний факультет
Миколаївський національний аграрний університет*

Практично у кожній державі світу є проблемні території, які відстають у розвитку від інших в силу різних обставин [1]. Для таких територій є свої кроки підтримки, вони різні та залежать від законодавства держав щодо сфери регіонального розвитку.